

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR.

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL :

Pe un an : 24 lei
Pe 6 luni : 12 lei
Pe 3 luni : 6 lei

30 Decembrie

Proclamarea la 30 decembrie 1947 a Republicii Populare Române a constituit un eveniment de seamă în viața poporului nostru. Ea a deschis perspective largi ale construirii vieții celei noi, ale înfloririi neconținute a patriei noastre.

După 18 ani de la proclamarea Republicii, poporul român își sărbătorește biruințele într-o patrie în plină înaintare pe drumul progresului, bunăstării și civilizației, o patrie a socialismului creator, Republica Socialistă România. Aceasta însemnează că socialismul a biruit definitiv în țara noastră și că poporul muncitor, liber și stăpîn pe soarta sa, pășește cu entuziasm spre zările mărețe ale desăvîrșirii construcției socialismului și ridicării pe noi culmi de civilizație socialistă.

Punînd la temelie dezvoltării patriei noastre industrializarea socialistă, dînd precădere industriei grele cu pivotul ei industria constructoare de mașini, poporul român a realizat o creștere armonioasă, echilibrată, a economiei naționale. Ritmul mediu anual de creștere a producției industriale a fost în anii șesenalului (1960—1965) de 14,4 la sută față de 13 la sută cît era prevăzut. În 1965 industria noastră a produs în 40 de zile echivalentul producției de pe întreg anul 1938. Dacă în trecut importam 95 la sută din mașinile trebuitoare, astăzi industria constructoare de mașini asigură două treimi din necesarul de utilaj al economiei și exportăm tractoare, strunguri, instalații petroliere și alte utilaje și mașini, fabricate la nivelul tehnicii mondiale. În ce privește producția industrială, țara noastră are unul din indicii de creștere cei mai dezvoltati din întreaga Europă. De remarcat e nu numai dezvoltarea impetuoasă a industriei, ci și faptul că s-a avut în vedere justa repartizare teritorială a ei, asigurîndu-se progresul economic al tuturor regiunilor țării, și că se valorifică la un nivel tot mai înalt bogățiile naturale ale țării în interesul ridicării nivelului de trai a poporului nostru.

Progrese însemnate s-au realizat și în agricultură. Biruința socialismului în agricultură a deschis perspective largi de dezvoltare și acestui sector important al economiei naționale. Înzestrarea cu tractoare și mașini agricole perfecționate, cu îngrășăminte chimice, cu cadre medii și superioare necesare, extinderea irigației, mărirea suprafețelor arabile prin indiguiri și desecări, folosirea metodelor agrotehnice avansate, aplicarea cuceririlor știin-

(Continuare în pag. 2)

Binecuvîntarea catedralei din Sibiu

Luni, 6 decembrie, la praznicul Sfîntului Nicolae, a avut loc binecuvîntarea Catedralei mitropolitane din Sibiu, împodobită cu pictură nouă. A fost o zi de mare sărbătoare. Ea încheie visul și strădaniile atîtor ierarhi, preoți și credincioși. Intr-adevăr încă Mitropolitul Andrei Șaguna a pus bazele fondului prin colectă publică, pentru construirea unei catedrale vrednice de centrul Mitropoliei Ardealului. Sub urmașii lui Miron Romanul (1874—1898) și Ioan Mețianu (1898—1916) fondul a fost lărgit, ca între 1902—1906 să se ridice catedrala măreață în locul vechii biserițe, făcută după modelul Sfîntei Sofia din Constantinopol, cu adăogarea a două turnuri înalte și pictată parțial (bolta și iconostasul) de renumitul pictor O. Smighelschi. Sfințirea ei s-a săvîrșit în 13 mai 1906 (Duminica Samarincii). Mitropolitul Nicolae Bălan a avut gîndul de a continua pictura, însă n-a găsit pictorul vrednic de a continua pe Smighelschi. În 1956 I. P. Sf. Mitropolit Iustin a pus început reparării și restaurării Catedralei. Pentru aceasta Departamentul Cultelor a dat suma de 500 mii lei, Arhiepiscopia cheltuind din fonduri proprii 177 mii lei. I. P. Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae Colan (început la 25 mai 1957) i-a fost hărăzit să continue lucrările și să îmbrace toată Catedrala în vestmînt nou. După terminarea restaurării arhitectonice, în 1960 s-a început pictarea în frescă a Catedralei. Pictorul A. Avachian a curățit și restabilit pictura lui Smighelschi, încît ea este ca nouă. Pictorul A. Demian a pictat altarul și absidele laterale. Pictorul I. Keber (în unele părți ajutat de pictorul Bilțiu-Dancăș, ș. a.) a pictat cel mai mare spațiu al Catedralei, într-un stil care se armonizează cu pictura lui O. Smighelschi. În felul acesta Catedrala — în ziua binecuvîntării sale — strălucea de o frumusețe nouă, care încîntă ochiul și desfătează inima, înălțîndu-o către frumusețile cerești în imn de preamărire către Dumnezeu.

SLUJBA DIN CATEDRALĂ

Soborul, care a slujit Sf. Liturghie și slujba de binecuvîntare a catedralei, a fost format din: I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Banatului, P. Sf. Episcop Teofil al Clujului, P. Sf. Emilian (de la mănăstirea Toplița), înconjurați de 21 preoți și 6 diaconi (de la Timișoara, Cluj, Sibiu). Răspunsurile le-a dat corul studenților teologi, condus de pr. prof. Gh. Șoima, executînd și o compoziție nouă adecvată momentului: „Doamne iubit-am podoaba casei tale...”

De față au fost: I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. Sf. Teodor, vicari, consilieri, profesori de teologie, protopopi, preoți, membrii ai Adunării Eparhiale, delegați ai altor biserici, credincioși.

A fost prezent: d. director I. Rodeanu, delegat al Departamentului Cultelor și al dlui profesor Dumitru Dogaru, secretarul general al

Departamentului Cultelor. Autoritățile locale au fost reprezentate de d. Buzdughină, președintele Sfatului Popular orășenesc Sibiu și d. Vlăduț, secretar al Sfatului Popular raional Sibiu.

Stropirea cu apă sfințită și miruirea catedralei s-a făcut de către: I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae al Ardealului (care a binecuvîntat altarul), I. P. Sf. mitropolit Nicolae al Banatului, P. Sf. Teofil al Clujului și P. Sf. Emilian (fiicare o altă parte a catedralei).

La sfîrșit a vorbit I. P. Sf. mitropolit Nicolae al Banatului, pe temeiul textului din Evanghelia praznicului Sfîntului Nicolae: „Și ... a stătut în loc șes, el (Iisus) și mulțimea ucenicilor lui, și mulțime mare de popor din toată Iudeia și din Ierusalim, care veniseră să-l asculte și să se vindece de boalele lor... Și toată mulțimea căuta să se atingă de el, că putere ieșea din el și-i vindeca pe toți” (Lc. 6, 17—19). I. P. Sf. Sa spune că aceste cuvinte sînt cele mai potrivite pentru praznicul catedralei. Într-adevăr Biserica este aceea care continuă lucrarea mîntuitoare a lui Iisus Hristos. Plecînd dintre noi trupește, Iisus Hristos ne-a lăsat Biserica Sa, în care e prezent El. Nu numai Biserica — instituție, ci și biserica locaș de închinare, în care ne rugăm, ne sfințim prin Sf. Taine, ne împărtășim cu Trupul și Singele Domnului. Așa cum altădată se adunau mulțimile și se atingeau de El, ca să primească puterea dumnezească, așa și azi creștinii vin la biserică să ia putere din puterea lui Hristos. Între multele biserici, un loc deosebit îl ocupă catedralele, unde se află „catedrală” de pe care se învață și se sfințesc credincioșii. Catedrale au fost acele biserici, în care au propovăduit și slujit urmașii Sfinților Apostoli.

Dintre multele catedrale face parte și catedrala Mitropoliei Ardealului, care concretizează aspirațiile cele mai sfinte și mai înalte ale credincioșilor români, ce au trăit de veacuri în acest colț de țară. Ea e rezultatul unui efort susținut, de pus de ierarhi, preoți și credincioși pentru a înălța un altar cum se cuvine Domnului. Catedrala aceasta e cea mai vie expresie a credincioșiei membrilor Bisericii noastre. Catedralele — ca și această catedrală — nu sînt numai locul unde se adună credincioșii să se roage și să se sfințească, ci și locul unde ei dau expresie celor mai înalte năzuințe, rezultat al geniului poporului, în mijlocul căruia și-au înfipt rădăcina altarului lor.

Catedrala aceasta a fost gîndită de marele mitropolit Andrei Șaguna, restau-

(Continuare în pag. 2)

30 Decembrie

(Urmare din pag. 1)

tei și tehnicii și munca însuflețită a țărănilor cooperatiști au dus la creșterea continuă a producției agricole, la transformarea satelor și la propășirea economică și culturală a țărănimii. Agricultură socialistă a satisfăcut nevoile crescînde de consum a populației, necesitățile industriei de materii prime și a dat rezerve pentru export.

Ca urmare a dezvoltării economiei naționale, venitul național s-a mărit între 1960—1965 cu aproape 65 la sută față de anul 1959. Aceasta a avut drept urmare creșterea nivelului de trai material și cultural al poporului. Volumul total al vânzătorilor de mărfuri prin comerțul socialist întrece în 1965 de 1,9 ori pe cel din 1959. S-au construit sute de mii de locuințe confortabile, frumoase, la orașe și sate. S-a generalizat învățămîntul de 8 ani. S-au realizat mari progrese în știință, literatură, arte — cultura devenind un bun al maselor populare și poporul nostru afirmîndu-se tot mai mult ca un popor creator de valori culturale la nivelul universal. Între 1960—1965 s-a cheltuit pentru acțiuni social-culturale suma de 108 miliarde lei. O grijă specială s-a acordat ocrotirii sănătății, mamelor, copiilor și bătrînilor. În ultimii cinci ani s-a aprins lumina electrică în peste 3.500 sate.

Ziua de 30 Decembrie poporul nostru o sărbătorește acum nu numai cu bucuria marilor realizări, ci și cu însuflețirea mărețelor perspective ale noului plan cincinal (1966—1970), plan de înflorire multilaterală a României Socialiste. Conform planului cincinal producția industrială va crește anual cu 10,5 la sută. Astfel se va ajunge ca la sfîrșitul anului 1970 să se realizeze în numai 24 zile întreaga producție din 1938. Cum producția de energie electrică va crește într-un ritm mai ridicat decît ansamblul industriei, în 1970 se va realiza în numai 12 zile producția de energie electrică din 1938. Producția de oțel pe cap de locuitor va fi de circa 18 ori mai mare în 1970 decît în 1938. Producția agricolă globală va crește în anii cincinalului cu circa 20 la sută față de media anilor 1961—1965 și se vor rezolva în linii generale pînă în 1970 problemele mecanizării complexe și ale chimizării agriculturii — factori esențiali pentru modernizarea și sporirea producției agricole. Statul va investi 250—260 miliarde lei pentru dezvoltarea economiei, ceea ce e egal cu valoarea investițiilor din ultimii zece ani.

Avîntul economiei va duce la creșterea venitului național pînă în 1970 cu circa 40 la sută față de anul 1965. În ultimul an al cincinalului venitul național pe locuitor va fi de patru ori și jumătate mai mare decît nivelul cel mai ridicat realizat înainte de război. Se vor mări vânzările de mărfuri prin comerțul socialist cu 50—55 la sută. Se vor construi din fondurile Statului circa 300.000 apartamente. Cheltuielile social-culturale se vor ridica în 1970 la 5.000 lei de familie. Învățămîntul de toate gradele se va dezvolta și perfecționa continuu. Școala va cuprinde în următorii cinci ani aproape un sfert din populație. Știința, literatura și arta vor cunoaște o nouă înflorire.

Pe plan internațional țara noastră va continua politica de pace și prietenie între popoare, va acționa în spiritul coexistenței pașnice de colaborare cu toate țările pe temeiul principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în

drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Poporul nostru își exprimă la 30 Decembrie atașamentul față de Republica Socialistă România prin munca entuziastă pentru împlinirea obiectivelor planului cincinal, pentru ca patria noastră să urce pe noi culmi de civilizație și de progres multilateral.

Clerul și credincioșii Bisericii noastre sînt alături de popor și sprijinesc munca lui pentru desăvîrșirea vieții celei noi în patria noastră socialistă și lupta lui pentru pace.

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România!

Telegraful Român

Aniversare

P. S. Episcop Valerian al Oradiei a împlinit 60 ani de viață.

*La șizeci de ani — nici mulți dar nici puțini —
Ii luminează tîmpla polenuri de lumini*

În sacra-i misiune arhierescă

Se contopește cu strădania obștească.

A-nflorit înalt din ale țării ramuri,

Far de credință, praznice și hramuri.

Din adînc de evanghelice precepte,

Pune sufletelor hrană, să le-ndrepte.

Spre viață tînără și bună ne-a trezit,

Oceanul care fierbe-n jur l-am auzit.

Dincoace de Carpații românești

În juru-i se adună fiii suflatești

Cu doriri spre ani și multă sănătate

În marele cuvînt de pace și dreptate

„Mereu cu bună sporire, înainte,

Să ne dea ozonul țăriiilor sfînte.

Prot. Ioan Gh. Ivanciuc

Binecuvîntarea catedralei...

(Urmare din pag. 1)

ratorul Mitropoliei Ardealului. Urmașii lui au continuat și au realizat acest gînd. Azi o vedem frumoasă, îmbogățită și cu un prisos de sfințenie, prin strădania Ierarhului de azi, continuator vrednic al operelor mărețe ale Ierarhilor premergători. E un prilej fericit că binecuvîntarea catedralei s-a potrivit să aibă loc la praznicul Sfîntului Nicolae, cînd ne-am adunat și pentru a cinsti pe Acela, prin grija și osteneala căruia s-a putut ajunge la acest praznic, care va ridica pe noi culmi conștiința noastră de creștini și de români.

I. P. Sf. Sa își exprimă fericirea că are prilejul de a aduce — în numele ierarhilor, clerului și credincioșilor, un prinos de recunoștință și un gînd cald în acest Sion al ortodoxiei ardelenice — Înalt Prea Sfințitului mitropolit Nicolae, — care întruchipează năzuințele ce au dus la sfîrșit ridicarea și împodobirea catedralei mitropolitane. Viața Înalt Prea Sfinției Sale este o pildă, cu cuvîntul și cu fapta, de slujire a lui Dumnezeu și poporului. Pentru pilda aceasta și pentru praznicul de azi îi mulțumim recunoscători. Îi sîntem recunoscători că de la „catedra“ acestei catedrale ne va oferi mereu pilda vieții sale, pe care s-o urmăm și noi potrivit cuvîntului lui Iisus Hristos, care ne cheamă: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzînd ei faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri“. (Mt. 5, 16). Apoi mulțumeste, — în numele I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae — donatorilor și participanților.

Cuvîntul I. P. Sf. mitropolit Nicolae al Banatului a mers la inima clerului și credincioșilor, care l-au ascultat cu evlavie și atenție netulburată.

Se rostesc Polihroanele.

Înalții Ierarhi își dau sărutarea frățească. Credincioșii sînt stropiți cu apă sfințită și primesc anafură.

Oaspeții ies din Catedrală și iscălesc în cartea de onoare pentru onomastica I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae al Ardealului.

AGAPA

a avut loc la Institutul Teologic. A fost de față I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae. Au fost prezenți toți oaspeții. Luînd cuvîntul, I. P. Sf. mitropolit Nicolae al Banatului exprimă în numele I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae al Ardealului *mulțumiri tuturor celor ce au participat la acest praznic.*

Mulțumeste Departamentului Cultelor, autorităților locale, prezente aici. Astăzi Biserica își desfășoară activitatea în condițiile cele mai bune și credincioșii sînt buni fii ai poporului și ai patriei noastre scumpe.

Cuvînt de mulțumire adresează Ierarhilor prezenți, Consiliului Arhiepiscopesc, dlui Decan și vicar H. Binder (care reprezintă Biserica luterană și pe Eminența Sa episcopul Fr. Müller), celor ce au contribuit cu munca și talentul lor la terminarea unei picturi așa de reușite (prof. I. D. Ștefănescu, pictorii A. Demian, I. Keber, A. Avachian), clerului și credincioșilor care au contribuit la înălțarea și înfrumusețarea unei Catedrale mitropolitane, cum puține sînt în țara noastră.

Aduce, apoi, mulțumirile din partea ierarhilor prezenți, pentru că li s-a dat posibilitatea să participe la acest praznic al Mitropoliei Ardealului. În continuare, vorbind în numele Mitropoliei Banatului, I. P. Sf. Sa arată legăturile vechi dintre cele două mitropolii. Amintind de elemente din trecut și prezent, I. P. Sf. Sa conchide: *Ne leagă totul, și trecutul și prezentul, de ce este aici la Sibiu. De aceea a venit cu toată dragostea la acest praznic. Asigură pe I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae, clerul și credincioșii ardeleni, de dragostea I. P. Sf. Sale și a clerului și credincioșilor din mitropolia soră a Banatului. Formăm toți o mare familie și sîntem atașați de popor și de istoria lui. Biserica a fost totdeauna alături de popor și de acum înainte vom fi alături de năzuințele și munca poporului și vom închina ce avem mai scump pentru înflorirea patriei noastre scumpe.*

Toastează pentru sănătatea și fericirea conducătorilor patriei noastre.

Dl director I. Rodeanu aduce salutul Departamentului Cultelor.

Pr. prot. V. Coman (Brașov) vorbește în numele protopopilor, preoților și credincioșilor, slăvînd pe Dumnezeu că ne-a dat un Păstor înțelept cu dragoste de Iisus Hristos și de pace, care ne dă pildă și îndrumare cum să slujim Biserica și Patria. Prin pictarea catedralei I. P. Sf. Sa a încununat osteneala înaintașilor, care au dorit să aibă în Sibiu o catedrală frumoasă, corespunzătoare menirii înalte pe care Mitropolia Ardealului o are în viața credincioșilor. Exprimă apoi iubirea filială, grațitudinea și recunoștința clerului și credincioșilor pentru I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae.

P. C. pr. vicar Traian Belășcu vorbește în numele Consiliului Arhiepiscopesc, exprimînd bucuria pentru acest praznic, cel mai mare praznic al catedralei noastre. *Cel dintii ideal al I. P. Sfințitului nostru mitropolit Nicolae — după ce a venit la Sibiu — a fost: pictarea catedralei. I. P. Sf. Sa a urmărit zi de zi lucrările de pictură și ne-a dat directive prețioase. Este a doua catedrală (după cea din Cluj) pictată sub îndrumarea I.P.Sf. Sale. Dînd catedralei noastre o podoabă nouă, I. P. Sf. Sa a creat un simbol de unitate, care nu se va desface niciodată. Ea e acum catedrala reîntregirii Bisericii strămoșești, pentru că la pictarea ei și-au adus contribuția toți preoții și credincioșii, fără deosebire că-s ortodocși noi sau vechi. Mulțumeste I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae pentru dragostea și înțelepciunea cu care conduce destinele Arhiepiscopiei noastre*

Mulțumește I. P. Sf. mitropolit Nicolae al Banatului, P. Sf. episcop Teofil al Glujului și P. Sf. Emilian pentru că au venit și au slujit la praznicul Mitropoliei ardelenne. Amintește cu recunoștință inițiativa I. P. Sf. mitropolit Iustin, care a început restaurarea Catedralei.

Aduce mulțumiri Departamentului Cultelor pentru sprijinul acordat.

Mulțumește consilierilor eparhiali, funcționarilor din Centrul arhiepiscopesc, deputaților adunării eparhiale. Se cuvin mulțumiri protopopilor, preoților și credincioșilor, care au făcut donații frumoase la colecta pentru catedrală. Mulțumește și pictorilor.

Urează mulți ani I. P. Sfințitului nostru mitropolit Nicolae.

D. vicar și decan H. Binder exprimă — în numele Bisericii luterane și a eminenței sale episcopul Dr. Fr. Müller — bucuria sinceră de a participa la festivitățile Bisericii ort. române. În acest timp ecumenic Biserica ort. română și Biserica evanghelică-luterană C. A. vor pași umăr la umăr înspre viitorul bogat și fericit spre care se îndreaptă toți.

Cei prezenți cântă: imnul arhieresc.

Astfel s-a încheiat sărbătoarea catedralei sibiene.

SCRISORI...

Dar — alături de cei de față — în această zi au fost prezenți sufletește și cei ce n-au putut veni la praznic. Prea Fericitul Patriarh Justinian scrie Înalt Prea Sfințitului nostru mitropolit Nicolae:

„Am luat act cu multă plăcere de frumoasa realizare obținută de Sfânta Arhiepiscopie de Alba-Iulia și Sibiu, prin împodobirea catedralei mitropolitane de la Sibiu cu pictură, după tradiția Bisericii Ortodoxe, pentru prima dată, în întregime, de la construirea ei. Ne bucurăm deopotrivă că actul binecuvântării tradiționale a picturii realizate va avea loc în ziua de 6 decembrie 1965, când Sfânta noastră Biserică sărbătorește amintirea Sfințitului Ierarh Nicolae și când Sfânta Arhiepiscopie de Alba-Iulia și Sibiu cinstește în mod deosebit pe Ierarhul său. Felicitându-Vă pentru însemnata realizare obținută, împărtășim tuturor ostentorilor patriarhiceștile noastre binecuvântări“.

I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei în scrisoarea trimisă I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae arată „deosebita prețuire pentru munca osîrdnică a Înalt Prea Sfinției Voastre, a sftenicilor și colaboratorilor, care zi de zi cu hărnicie și stăruință au lucrat pentru a vedea sfințitul și impunătorul locaș al ortodoxiei ardelenne împodobit cu slavă și cinste“. Înălță rugăciune spre „Cel Prea Înalt să sporească zilele Înalt Prea Sfinției Voastre, să Vă binecuvinteze cu sănătate și putere spre a Vă îndeplini cu roade bogate înalta dregătorie de întîistătător al Bisericii dreptmăritoare din Ardeal“. Prea Sfințitul Teoctist al Aradului transmite I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae „felicitări pentru înălțătoarea operă, cu care ați împodobit marea catedrală mitropolitană, martoră la attea acte importante din viața Bisericii noastre strămoșești. Cu noul ei veșmînt pictural, la desăvîrșirea căruia ați depus grijă și veghe pilduitoare, ați înscris o nouă pagină nemuritoare în istoria ctitoriei înaintașilor slăviți ai Înalt Prea Sfinției Voastre“. Exprimă I. P. Sf. nostru „respectuoase urări de fericire și rodnice împliniri în slujba sfintei noastre Biserici și a scumpei noastre Patrii“. Prea Sfințitul Valerian al Orădiei roagă „pe Cel Atotputernic să binecuvinteze cu ale sale daruri bogate rodul ostentorilor I. P. Sf. Voastre și a tuturor colaboratorilor de la Centrul Arhiepiscopesc, să Vă dea noi și noi puteri pentru noi și noi realizări în ogorul Sfintei noastre Biserici strămoșești și al patriei noastre dragi, Republica Socialistă România“.

Prea Sfințitul Iosif al Argeșului și Rîmnicului a făcut înainte de praznic o vizită I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae, exprimînd felicitări pentru frumoasa realizare și urări de sănătate și viață rodnică. Telegramme de felicitare pentru Înaltul nostru Ierarh și pentru sărbătoarea catedralei s-au primit de la toți ierarhii Bisericii noastre, de la mulți preoți și credincioși. Se poate dar spune că binecuvîntarea catedralei noastre a fost praznic nu numai pentru Mitro-

polia Ardealului, ci pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română.

Dumnezeu să binecuvinteze dania și osteniile tuturor, în frunte cu Înalt Prea Sfințitul nostru mitropolit Nicolae, și să ne ajute ca — luminați de darurile revărsate de Dumnezeu prin altarul catedralei mitropolitane — să muncim cu elan și spor spre binele Bisericii și propășirea patriei noastre scumpe!

Telegraful Român

Catedralei din Sibiu

Prin poarta de lumină-a dimineții,
Străluce Catedrala frumuseții,
E-o simfonie de culori în ea,
Un colț de rai și-un cer de peruzea.
Sub clopotu-i de soare ce-o mîngîie
Nemuritoare vrea ca să rămîie,
Vlădica Nicolae-i mulțumit
Că visul lui de-acum s-a împlinit.
În hana nouă ce-o împodobeste
Simți tot Sionul cum în inimi crește,
Simți cum coboară îngeri din lumini
Purtînd în mîini și trandafiri și crini.
Iar Preacurata Maică și Fecioară,
Cu ochi de cer, cu gînd de primăvară,
Simți din icoană cum spre noi s-apleacă
Și ca o mamă cu-al său dar ne-mpacă.
Prin poarta de lumină-a dimineții
Străluce Catedrala frumuseții
Și-un imn de pace lin parcă pornește.
„Pe oameni Doamne tu îi înfrățește!“

Preot Ștefan Tascianu

Nașterea Domnului

...Cum s-a făcut?... Ce-a fost aceasta oare?
În lumea plină de păcătoșenii.
Din mugurul divinei Milostenii,
A strălucit Iubirea ca o floare.
Arhanghelii au prins să se pogoare,
La leagănul sublimelor smerenii...
Și aceasta fu acum două milenii
Într-un sătuc, pierdut în depărtare.
Așa — în simplitatea cea mai mare,
Pămîntul s-a împreunat cu Cerul,
Într-o prelungă, caldă-mbrășișare.
S-a împlinit, neînțeles Misterul,
Și lumile au stat în adorare...
Cînd peste iesle se pleca Dulgherul.

Z. Lațcu

Versuri de Crăciun

STAULUL

Erau în Palestina mulțime de palate
Ce-ntr-un rost al vieții deșertăciunii dau-
Tu nu le-ai ales, Doamne, ci te-ai născut în staul,
Căci staulul de vite, ca ele mai curat e...
Decît pe regii lumii mai vrednic îl vedem
Pe dreptul și zmeritul mînuitor de tesle —
Îngăduie-mi azi, Doamne, din inimă o iesle
Să fac, să stai într-însa, ca-n cea din Betleem.

INGERII

În filiiit de aripi și sunet de chimvale
Venea un stol de îngeri să cînte osanale
La răsărit de veacuri și la răsucruți de vreme
S-aducă preamărire Zmereniei supreme.
Cîntă un stol de îngeri în înălțimi albastre
Ni s-a născut prunc tînăr! Sus inimile voastre!
De-acum domnească-n lume pacea și bucuria;
În ieslele din staul s-a intrupat Mesia.

MAGII

Nu am nici aur, Doamne, nici zmirnă, nici tămîie,
Nici cupa-înțelepciunii n-am deșertat-o-întreagă,
Ca inima să simtă și mintea să-înțeleagă
Și aplecat, genuchiul la Tine să rămîie.
Ca să-ți cunosc mărirea și să-ți aduc un paus
Oprește, Doamne, steaua deasupra casei mele
Și sufletu-mi păzindu-l de cugetele rele
Îmbălsămat în zmirnă primește-l olocaust.

Preot I. Filip (Balșa)

Crăciunul

Un răsunset cu totul deosebit stîrnește cuvîntul acesta în inimile noastre. Primii fulgi de zăpadă, pe care începutul iernii ni trimite de obicei în fiecare an, ne introduc ca prin minune în atmosfera caldă și bogată în duhovnicești mirezme a acestui mare praznic creștinesc. An de an, Crăciunul ne amintește de Nașterea suprafirească a Mîntuitorului nostru Isus Hristos în lume, ne amintește de marea taină a intrupării Fiului lui Dumnezeu, pentru a ne învăța El însuși, direct, față către față, după cuvîntul Apostolului care zice: „După ce în multe rînduri și în multe chipuri a grăit odinioară Dumnezeu părinților noștri prin proroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul său“ (Evrei 1, 1).

Era în urmă cu aproape două mii de ani. Palestina, ca de altfel aproape toată lumea cunoscută din acea vreme din jurul Mării Mediterane, era sub stăpînirea romană, care numise ca rege al iudeilor pe Irod zis Cel Mare, idumeu de neam. Deși a rezidit templul din Ierusalim, din cauza cruzimii sale însă și a obiceiurilor cu totul străine de legea lui Moise pe care căuta să le introducă, Irod nu era privit cu ochi buni de poporul iudeu. De altfel, însăși pătura de sus a acestui popor schimbuse o parte din poruncile lui Dumnezeu, date prin Moise și ceilalți proroci, cu înșăfături sau „porunci omenești“ (Matei 15, 9). Din acest motiv venirea lui „Mesia care se zice Hristos“ și care „le va spune toate“ (Ioan 4, 25) era tot mai așteptată.

Pe lîngă alte o mulțime de credințe deșarte care împînzeau lumea de atunci, la Roma și în centrele mai mari ale imperiului, cultul împăratului prindea a se dezvolta tot mai mult. Împărații romani adică se socoteau a fi ei înșiși zei, pretinzînd să li se ridice statui și temple, iar cetățenii să li se închine și să le aducă jertfe, ceea ce constituia desigur o mare rătăcire. După cum ne spun istoricii vremii apoi, aristocrația romană cu deosebire ducea o viață plină de destrăbălare și risipă, aristocrație care avea în slujba ei armate întregi de sclavi, de a căror viață dispunea după bunul plac. Oamenii de jos, așa-zisi liberi dar săraci, erau de asemenea asupriți. „Dacă s-ar putea, v-ar lua și dreptul de a împărți cu ei (cu cei bogați) lumina soarelui. Sint mîniosi că respirăți, că vorbiți, că aveți chip de om“ — spune Canuleius, adresîndu-se plebei, așa după cum citim într-o lucrare a istoricului latin Tit Liviu. Erau promulgate legi, care interziceau căsătoria între patricieni și plebei, ceea ce constituia o jignire adusă celor mulți.

Este adevărat că drumuri multe și bune împînzeau imperiul, puțindu-se căldători pe ele de la Răsărit la Apus, iar limba greacă comună — cea vorbită de popor — se grăia pe de-a rîndul. De reținut totodată că la acea vreme Vechiul Testament fusese tradus în această limbă greacă, cuprinsul lui puțînd astfel a fi cunoscut și de neevrei.

Toate aceste elemente și, desigur, încă multe altele au contribuit la ceea ce Sf. Apostol Pavel numește „plinirea vremii“ (Gal. 4, 4), înțelegîndu-se prin aceste cuvinte timpul cel mai potrivit intrupării Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

„Cu adevărat, mare este taina creștinătății: Dumnezeu s-a arătat în trup“ — ne spune tot

(Continuare în pag. 4)

Crăciunul

(Urmare din pag. 3)

Sf. Apostol Pavel (I Tim. 3, 16) și într-adevăr Nașterea Mântuitorului este un eveniment unic în lume, producând ecouri puternice, de nedescris cu graiul, în inimile credincioșilor. Colindele de Crăciun de pildă nu sînt altceva decît tot ecouri pe care acest eveniment fără pereche l-a avut și în viața credincioșilor români. Prin cuprinsul lor, prin melodiile lor, prin imaginile pe care le folosesc și în general prin toată frumusețea și bogăția lor, colindele constituie și ele o parte din marea comoară folclorică a poporului nostru.

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos în trup omenesc, petrecută aievea în Betleemul Iudeei cu aproape două mii de ani în urmă ca și alte fapte legate de acest măreț eveniment, îmbracă în colinde forme diverse, care mai de care mai interesante și mai plăcute auzului și inimii creștinești.

Vedem astfel, cum pruncul Iisus, care s-a născut modest ca orice ins din familie săracă,

„N-are cine-l învăli
N-are scutech călduros
Nici așternut prea frumos
Nici nu este mperinat
Ci-i culcat pe țin uscat“.

Intruparea Mântuitorului Iisus Hristos reprezintă împlinirea profețiilor Vechiului Testament și a unei așteptări străvechi, transmisă tainic în spițele neamurilor încă de la căderea protopărinților noștri, cum ne spune și colinda:

„Domnul cel din vechi dorit
Astăzi în trup a venit.
Ca o floare răsărea
Din Fecioara Maria“.

Prin învățătura Sa, prin pilda vieții Sale și prin jertfa Sa, Mântuitorul ne-a zidit încă o dată, ne-a rezidit adică, iertîndu-ne greșala străbună și dîndu-ne puterea necesară de-a învinge pornirea spre rău, care mai stăruie uneori în firea noastră, și pentru a putea să ne depășim mereu, devenind tot mai buni și apropiindu-ne tot mai mult de chipul „bărbatului desăvîrșit“.

„Colo sus și mai în sus
Coboară Hristos — Iisus,
Prunc dumnezeiesc frumos,
Carele din iad ne-a scos.
Și la cer ne-a ridicat,
Iertîndu-ne de păcat“.

De aceea, bucuria creștinilor este nemăsurată, Crăciunul fiind și „Praznicul bucuriei“, adevăr pe care cele mai multe colinde îl scot în lumină.

„Ia sculați, creștini, sculați
Și cu toți vă bucurați,
Că azi s-a născut Hristos
Oamenilor de folos“.

Sau:

„Noi umblăm să colindăm
Veste bună să vă dăm,
Că în noaptea lui Crăciun
S-a născut un Domn prea bun.“

De altfel, întreaga fire — care de asemenea țînja după restaurare, așa cum citim în epistola către Romani — participă la bucuria Nașterii Domnului, după cum grăiește și colinda:

„Cînd s-a născut Dumnezeu,
Cinep pîrlit, mi-a otăvit.
Crîng uscat, frunză mi-a dat“.

Sau:

„Iată lumea că-nfloarește,
Pămîntul că-ntinerește,
Cînt prin luncă turturile,
La fereastră rîndunele“.

Gorul ingeresc din noaptea sfîntă a Nașterii Mântuitorului: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pămînt pace, între oameni bună învoire“ (Luca 2, 14), are ecou corespunzător în colinde:

„Auzi cum îngeri cîntă,
Vestind în noaptea sfîntă,
Oameni ascultați
Vrajba o lăsați

Frați voi sînteți

Și de-acum trăiți ca frați“.

Este aceasta o puternică chemare la dragoste frățescă între toți oamenii, care poate garanta o pace trainică pe pămînt, pace pe care omenirea o dorește atît de mult și pentru realizarea căreia luptă toate popoarele.

Vorbind deci despre Crăciun, vom încheia tot cu versurile unei colinde:

„Cu păstorii dimpreună
Să ne facem voie bună,
Că ni s-a născut Hristos
Tuturora spre folos“.

Gh. Papuc

GINDURI LA NAȘTEREA DOMNULUI

Vestea despre Hristos

„Vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul“
(Luca 2, 10)

Vestea despre Hristos a fost lumina, care a călăuzit și a susținut viața credincioșilor de-a lungul secolelor. Ea a împărțit vremile în două, după cum a fost: vremea Vechiului Testament vestea că va veni Hristos, sau vremea de după Hristos, vestea că a venit Hristos.

Vestea că va veni Hristos a început cu Protoevanghelia (cea dintii veste bună) (Geneza III, 15) și s-a continuat în toată perioada Vechiului Testament, în Biblie, ca și în afara ei.

Dar într-o noapte s-a dat de veste lumii că Cel vestit și așteptat a venit.

Odată înfiripată, vestea că a venit Hristos a izbucnit în mijlocul făpturii și a pornit la drum.

Cei dintii, care au prins-o au fost îngerii. Într-o clipită, au aprins cerul în lumină, bucurie și cîntec. Venise, în sfîrșit, cel care avea să-i zdrobească pe Lucifer și să le vindece rana.

După ei, a prins de veste firea, care gemea sub povara blestemului de pe urma păcatului. S-a arătat steaua, s-a luminat și a răsunat văzduhul.

Abia în al treilea rînd a prins de veste și omul, prin păstorii treziți de îngeri și magii aduși de stea.

Iar la urma tuturor, a auzit și Irod. Cuprins de furie și-a deslănțuit toată armătura: viclenia, prefăcătoria, minciuna și în cele din urmă: crima. El își teme tronul. Hristos însă a scăpat de furia lui și a împlinit misiunea pentru care a venit în lume: mîntuirea noastră.

Vestea despre Hristos continuă de două mii de ani să străbată în sufletele credincioase, să dea viață, să sâmsilească putere, să mîngîie, să înflorească bucurie, să coboare pacea în inimi și în toată lumea.

Personalitatea

„Scoală-te, ia pruncul... și fugi!“ (Matei II, 13).

Stă în puterea creștinului, ajutat de Dumnezeu, să crească spre idealul său de bine, de frumos și de cunoaștere, pînă la realizarea personalității creștine pozitive.

Dar la fel stă în puterea lui dacă se lasă stăpînit de rău, să crească pînă la realizarea personalității negative.

Și dacă urma celui dintii a însemnat lumină, pace, liniște, fericire în viața noastră, urma celui de al doilea a însemnat: învolburare, suferință, lacrimi și crimă.

Unul și-a dat viața, ca să trăiască alții, celălalt a ucis ca să rămînă și să trăiască numai el. Privindu-i în foisoarele istoriei, unul te desfătează și te înalță, celălalt te înspăimîntă, te deprimă și te desgustă.

Cain și Avel... Iisus și Irod... Omul și Neomul!

Ce l-a făcut pe regele Irod, să-l caute, ca să-l omoare, pe Iisus?

Pe linia egoismului, care-l stăpînea, e ușor de văzut, că a fost teama să nu se trezească cu unul, care să-i ia tronul, cu tot mirajul și cu toate desfătările lui.

Motivul mai adînc însă a fost realizarea răului pentru rău, pentru desăvîrșirea în el. A fost continuarea, în forma ei pervertită, a tendinței naturale a ființei, de a crește în direcția spre care e orientată. Și regele era așa de pervertit, așa de descompus sufletește, încît se identificase cu răul însuși.

Și dacă primul motiv era doar o meschinărie, abia prin al doilea se definește Irod ca personalitate negativă.

Verificarea?

Urma lăsată de istorie:

„Ucise pe toți pruncii, ce erau în Betleem și în toate hotarele lui... plîngere și tînguire multă“ (Matei II, 16, 18). Pe cînd Iisus, cel scăpat de furia lui Irod, aduce mîntuire, bucurie, dragoste și pace.

Pr. Z. Oancea

† LIVIU PATACHI

Joi, 18 noiembrie 1965 a încetat din viață Dr. Liviu Patachi la vîrsta de 63 ani după o grea suferință. Născut în com. Săcel (raionul Sibiu) dintr-o familie legată de biserică, dat fiind că bunicul și unchiul lui erau preoți, după terminarea liceului din Sibiu, Liviu Patachi a făcut studii la Facultatea de Litere din Cluj. A avut și studii teologice. O vreme a fost funcționar la Episcopia Ortodoxă Română din Cluj, fiind totodată membru fondator și activ al corului catedralei episcopale. Apoi și-a consacrat activitatea cercetării istoriei poporului român și istoriei Bisericii Ortodoxe Române.

A publicat lucrări, care numără circa 750 pagini. A fost un colaborator prețuit la revistele bisericești, ca „Revista Teologică“, „Mitropolia Ardealului“, „Mitropolia Banatului“, ș. a. Studiile lui se caracterizează prin documentație temeinică, expunere sobră și logică. La moartea lui a lăsat în manuscris multe lucrări, unele terminate, altele nu. Amintim numai Monografia comunei Săcelul — Sibiului, pentru care a adunat tot materialul documentar.

Slujba înmormîntării a avut loc sîmbătă, 20 noiembrie, la capela Cimitirului central din Cluj. De față au fost: P. Sf. Teofil al Clujului, membrii familiei, colegi, prieteni și cunoscuți. Rămășițele pămîntești ale celui adormit au fost transportate în comuna natală Săcel și așezate după rînduiala bisericească în cavoul familiei, duminică 21 noiembrie.

Amintirea lui și a faptelor lui va rămîne mereu vie în inima tuturor celor ce l-au cunoscut, l-au prețuit. Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

R.

† Pr. EMILIAN REPEDE ȘI AURELIA

La 28 iunie 1965 a adormit în Domnul părințele Emilian Repede.

Născut la 5 septembrie 1886 în comuna Geogiul de Sus, raionul Alba din părinți țărani, a urmat școala primară în satul natal și Institutul pedagogic în Sibiu.

În 1912 s-a căsătorit cu Aurelia Dărămuș, din comuna Cetea, trăind împreună 53 ani și avînd 6 copii.

În 1925 s-a preoțit și a servit ca preot la Rîpa Rîmețului și în alte comune.

A fost înmormîntat în satul natal, în cimitirul bisericii.

Slujba înmormîntării s-a oficiat de un sobor de 5 preoți, în frunte cu P. C. Protopop stavrofor Ioan Dăncilă.

În cuvîntările ținute s-au scos în evidență calitățile multiple ale decedatului ca preot, învățător, soț și părinte.

La înmormîntare au participat mulți din credincioșii părohiilor în care a păstorit.

Cînd s-au împlinit 4 luni de la înmormîntarea sa, s-a stins din viață și soția sa, preteasa Aurelia, în vîrstă de 72 ani, după o scurtă și grea suferință și a fost prohodită de același sobor de preoți.

Să le fie țărîna ușoară și memoria binecuvîntată!

Participant